

ROMEINEN

6:1-14

Waarom wie met Christus gestorven is niet
langer de zonde behoort te dienen

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/romeinen/6-1-14

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Romeinen 6 als uitleg van rechtvaardiging	4 min	4
2	Meer zonde om meer genade te krijgen?	2 min	6
3	Niet hoe, maar waarom we zonde afwijzen	3 min	7
4	Rechtvaardiging, niet zondeloze heiliging	3 min	9
5	Met Christus gestorven en opgestaan	5 min	10
6	De doop als begrafenis en opstanding	2 min	13
7	Geloof en behoud gaan aan de doop vooraf	3 min	14
8	De doop als zichtbaar teken van behoud	3 min	15
9	Zondaarsgebed en doop als overgangsmoment	3 min	16
10	Behoud zonder doop en gehoorzaamheid	4 min	17
11	De doop verplicht tot een nieuw leven	2 min	19
12	De leer van volledige heiliging	2 min	20
13	Ervaringen met het tweede genadewerk	3 min	21
14	Waarom volledige heiliging niet klopt	4 min	22

15	De oude mens is de mensheid van Adam	3 min	24
16	De betekenis van het lichaam van de zonde	3 min	25
17	Niet langer slaaf van de zonde	3 min	26
18	Jezelf rekenen als dood voor de zonde	2 min	28
19	Objectief dood, maar nog steeds verleidbaar	3 min	29
20	De zonde mag niet over ons heersen	2 min	31
21	Niet onder de wet, maar onder de genade	2 min	33
22	Genade is geen toegeeflijkheid	2 min	34
23	Twee misvattingen over zondigen en genade	2 min	35
	Om verder te lezen		36

1

Romeinen 6 als uitleg van rechtvaardiging

Laten we nu naar Romeinen hoofdstuk 6 kijken. Veel mensen denken dat je, wanneer je bij Romeinen 6 bent aangekomen, bij een natuurlijk keerpunt in het betoog van Paulus bent aangekomen. Volgens de meest gangbare opvatting over de structuur van Romeinen gaan de eerste vijf hoofdstukken over rechtvaardiging, maar gaan de hoofdstukken 6 tot en met 8 over heiliging. Dat betekent dat Paulus het in de eerste vijf hoofdstukken alleen had over de schuld van de zonde, het probleem dat die vormt en de oplossing die in het offer van Christus gevonden wordt. Heiliging gaat daarentegen over de macht van de zonde in ons leven. Want ook al zijn onze vroegere zonden ons vergeven, we blijven toch nog meer zonde voortbrengen. We zijn een zondefabriek. Het is als in een oorlog: als je de vliegtuigen van de vijand die aan komen vliegen blijft neerschieten, verbruik je heel veel munitie. Je zou er zelfs moe van kunnen worden. Misschien komt er geen einde aan. Maar als je de fabriek bombardeert waar ze geproduceerd worden, win je veel meer. Zo is het ook: als we alleen maar telkens vergeven moeten worden omdat we blijven zondigen, dan is dat rechtvaardiging, maar dat is niet echt ideaal. Het is idealer om te stoppen met zondigen, of in elk geval de overwinning op de zonde in ons leven te behalen. En daarvoor moeten we meer aanpakken dan alleen de gerechtelijke aspecten van de zonde — de schuld en de rechterlijke straf die daarbij hoort — maar ook de macht van de voortdurende invloed ervan in onze leden, in onze natuur. We hebben een zondige natuur, zeggen ze, en daarom moeten we iets hebben om dat te overwinnen. En zij geloven dat Paulus dit hier begint aan te pakken.

Waarom? Omdat de vraag,

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?

ROMEINEN 6:1

die een ontkennend antwoord heeft, klinkt alsof Paulus nu gaat ophouden met praten over de schuld, en gaat beginnen met praten over hoe we geacht worden zonder zonde te leven. De vraag zelf klinkt alsof heiliging nu het onderwerp is. En natuurlijk gaat hoofdstuk 6 over vrij zijn van zonde, tegenover een slaaf van de zonde zijn. Hij zei dat we slaven van de zonde waren, maar verderop in hoofdstuk 6 zijn we nu slaven van de gerechtigheid. Dus slavernij aan de zonde — dat lijkt het probleem te zijn. Ik zondig omdat ik een slaaf van de zonde ben, omdat er dat ding is dat zonde heet, dat heerst in mijn leven. Daar moet ik van bevrijd worden — ik moet bevrijd worden van die slavernij. En als ik bevrijd ben van die slavernij, betekent dat dan niet dat het mij niet meer laat zondigen? Ik ben nu vrij van die slavernij. Ik leef nu een rechtvaardig leven, en daarom is de manier waarop ik leef een heilig leven. En dit is heiliging, het is geen rechtvaardiging.

Nu zou ik zeker niet ontkennen dat de hoofdstukken 6 tot en met 8 ook over een heilig leven gaan. Sterker nog, de vragen hebben wel degelijk te maken met heilig leven. De antwoorden proberen echter nog steeds de betekenis te verhelderen van dingen die hij eerder gezegd heeft. Mijn gedachte is dat Paulus hier niet precies een bocht om is gegaan en nu aan zijn derde aandachtspunt begint — waarbij het eerste de hoofdstukken 1 tot en met 3 zijn, over de universele zondigheid, dan de hoofdstukken 4 en 5 over rechtvaardiging, en nu dit deel over heiliging. Het is alsof hij een schema met drie punten heeft gemaakt, en hij nu bij zijn derde punt is.

2

Meer zonde om meer genade te krijgen?

Maar ik heb juist gezegd dat ik denk dat zijn hoofdgedachten al gegeven zijn, maar dat hij bang is dat sommige van die gedachten verkeerd begrepen worden, zodat de twee hoofdstukken die voor ons liggen — namelijk 6 en 7 — een terzijde zijn. Ze zijn niet zozeer de inleiding op een nieuw onderwerp, als wel een verheldering van waar hij het al over gehad heeft. Want in hoofdstuk 5, vers 20, zei hij:

De wet echter kwam er nog bij opdat de overtreding zou toenemen, maar waar de zonde is toegenomen, daar is de genade meer dan overvloedig geweest,

ROMEINEN 5:20

En de betekenis daarvan was dat wanneer de zonde duidelijker zichtbaar werd, Gods genade in de vergeving van zonde duidelijker zichtbaar werd. Ons besef van hoe genadig God is, wordt versterkt en verdiept wanneer we overwegen hoe groot de overtreding is die Hij over het hoofd heeft gezien en hoe groot de schuld is die Hij heeft vergeven. En daarom gaan we de grootheid van de genade meer waarderen naarmate we overdenken hoe groot de zonde is. En hoe meer de zonde toeneemt, of zich openbaart, hoe meer de genade zich openbaart.

Nu, dit is natuurlijk waar, maar men zou daar de verkeerde conclusie uit kunnen trekken, en Paulus wil hen voor zijn en voorkomen dat ze in die richting gaan. Hij zegt in hoofdstuk 6, vers 1:

Wat zullen we dan zeggen? Zullen we doorgaan met zondigen zodat de genade alleen maar groter wordt?

Welnu, de zonde die toeneemt doet de genade toenemen. Dus als we meer zondigen, zal de genade meer toenemen. Zouden we niet meer moeten zondigen? Zouden we niet gewoon door moeten gaan met zondigen, een leven van zonde leiden, opdat de genade toeneemt?

3

Niet hoe, maar waarom we zonde afwijzen

Nu, degenen die denken dat Paulus het over heiliging gaat hebben, denken dat zijn antwoord is: hier is hoe we stoppen met zondigen. We hebben dit probleem van de zonde, maar zo overwinnen we haar. Zo houden we op zondaars te zijn. Zijn vraag is niet: moeten we zondigen, of kunnen we stoppen? De vraag is: behoren we te zondigen? De vraag is niet hoe we stoppen met zondigen, maar behoren we te stoppen met zondigen? Hoe we stoppen met zondigen zal, geloof ik, in hoofdstuk 8 aan de orde komen, maar ik denk niet dat dat is wat hij hier behandelt. Hij heeft het nog steeds over wat gepast is. Het is verkeerd voor ons om te blijven zondigen — dat is de vraag. Is het juist, zelfs wenselijk, om te blijven zondigen, opdat de genade toeneemt? Verheerlijkt dat God niet? Dus misschien is dat wat je zegt, Paulus. Komt wat je zegt bijna hierop neer—

In zonde leven, is dat gepast? Nee, dat is niet gepast. Hij vertelt ons hier niet hoe we ermee moeten stoppen, maar hij maakt wel heel duidelijk: je hebt het mis als je denkt dat het gepast is om te zondigen. Hoe je ermee stopt, dat zullen we later moeten bespreken. Dat is een andere vraag.

Hij zegt:

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt? Volstrekt niet! Hoe zullen wij, die met betrekking tot de zonde gestorven zijn, nog daarin leven? Of weet u niet dat wij allen die in Christus Jezus gedoopt zijn, in Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen. Want als wij met Hem één plant zijn geworden, gelijkgemaakt aan Hem in Zijn dood, dan zullen wij ook aan Hem gelijk zijn in Zijn opstanding. Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen. Want wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde. Als wij nu met Christus gestorven zijn, geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven. Wij weten toch dat Christus, nu Hij is opgewekt uit de doden, niet meer sterft. De dood heerst niet meer over Hem. Want wat Zijn sterven betreft, is Hij eens en voor altijd voor de zonde gestorven, en wat Zijn leven betreft, leeft Hij voor God. Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere. Laat de zonde dan niet in uw sterfelijk lichaam regeren om aan de begeerten daarvan te gehoorzamen.

ROMEINEN 6:1-12

Dit gaat over hoe ongepast het is om te zondigen. Het zegt je niet hoe je ermee moet stoppen, maar hij zegt wel:

En stel uw leden niet ter beschikking aan de zonde als wapens van ongerechtigheid, maar stel uzelf ter beschikking aan God, als mensen die uit de doden levend geworden zijn. En laat uw leden wapens van gerechtigheid zijn voor God. Want de zonde zal over u niet heersen. U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade.

ROMEINEN 6:13-14

4

Rechtvaardiging, niet zondeloze heiliging

Nu, de dingen in deze passage die lijken te suggereren dat hij het heeft over hoe wij een zondevrij leven zullen leiden, en dat dit op de een of andere manier samenhangt met sterven met Christus enzovoort, hebben geleid tot allerlei heiligheidstheologie. De Wesley's stonden hierom bekend. Tijdens de Keswick-conferenties werd het idee sterk benadrukt dat je werkelijk vrij kunt zijn van de zonde, en dat Paulus hier volledige bevrijding van de zondige natuur belooft — dat Paulus het hier niet meer heeft over de schuld van de zonde, maar over de aard van de zonde en het vrij zijn daarvan. Zegt hij immers niet in vers 7:

want wie gestorven is, is bevrijd van de zonde?

Nu lijkt dat te zeggen dat we vrij zijn van de zonde. Helaas voor dat standpunt is het woord 'freed' daar in het Grieks eigenlijk 'justified'. Hij heeft het nog steeds over rechtvaardiging. Ik weet niet waarom de King James en de New King James hier 'freed' hebben gebruikt. Heeft iemand een vertaling die daar in vers 7 niet 'freed' zegt? Hij die gestorven is, is... wat geworden? 'Freed from sin.' Nog andere vertalingen daar? Chuck, wat staat er in de jouwe? Weet je het? Hetzelfde als bij jou, 'freed'. Oké, dus het is vrij gebruikelijk om dit met 'freed' te vertalen, en ik weet eigenlijk niet goed

waarom, want kijk je naar het Grieks, dan staat er het woord 'justified'. In de kantlijn van de New King James staat 'cleared', wat hetzelfde betekent als 'justified': vrijgesproken.

Paulus is dus niet overgestapt van het onderwerp rechtvaardiging naar heiliging. Hij heeft het uiteraard over de gepaste gevolgen van het behoud voor ons leven, met betrekking tot zondigen. We zouden niet moeten zondigen, oké? Hij zal ons uiteindelijk vertellen wat het middel is tegen onze slavernij aan de zonde. Maar wat hij nu zegt, is dat we niet zouden moeten zondigen.

En wanneer Paulus het heeft over slaven zijn van de zonde en vervolgens slaven zijn van de gerechtigheid, geloof ik niet dat hij de term slavernij gebruikt om te voorspellen hoe wij ons zullen gedragen. Maar een slaaf is verplicht zijn meester te gehoorzamen. Hij doet dat misschien niet. Iemand die een slaaf van de zonde is, is in zekere zin verplicht om zijn meester te dienen. Iemand die een slaaf van de gerechtigheid is, is verplicht om de gerechtigheid te dienen. Dit contrast wordt gemaakt in het latere deel van hoofdstuk 6, niet het deel dat we gelezen hebben, maar het tweede deel. Maar het punt hier is dat wij geen slaven meer zijn. Daaraan zijn we gestorven. Dat betekent dat we de zonde niet zouden moeten gehoorzamen. Als je slaaf van de zonde was, dan zou je haar moeten gehoorzamen. Wij zijn nu slaven van God, dus we zouden God moeten gehoorzamen.

Dit is een passage over hoe het zou moeten zijn, niet over hoe het in de praktijk wordt gedaan, want de vraag gaat over hoe het zou moeten zijn. Is het gepast om te zondigen? Is het wenselijk om te zondigen zodat de genade toeneemt? Nee, het is niet gepast. En hier is waarom het niet gepast is.

5

Met Christus gestorven en opgestaan

Ten eerste lijkt je de gevolgen niet te begrijpen van het feit dat je met Christus gestorven bent, of dat je in Christus bent. Hij heeft in hoofdstuk 5 gezegd dat wij in Christus rechtvaardiging hebben, terwijl we in Adam iets anders hadden. Hij is nog steeds met dat onderwerp bezig. Wij zijn in Christus, en je moet begrijpen wat het betekent om in Christus te zijn. Toen we gedoopt werden, brachten we onze verbondenheid met Christus, in Zijn dood en opstanding, tot uitdrukking. Hij is voor

de zonde gestorven. Dat wil zeggen: toen Jezus leefde, moest Hij nog steeds op Zijn hoede zijn voor de zonde. Hij werd met verzoeking geconfronteerd. De zonde was er altijd, die Hem probeerde te verleiden, die Hem probeerde te doen vallen. Dat lukte niet. Toen Hij stierf, kwam daar een einde aan. Sindsdien is er in Zijn leven geen verzoeking meer geweest. De zonde is voor Hem nu zelfs niet meer relevant. Hij is daarentegen opgestaan om voor God te leven. Dus in wezen zegt hij dat wanneer wij in Hem zijn, dat feit in zekere zin ook voor ons geldt — dat de zonde geen enkele aanspraak meer op ons heeft, maar God wel. Onze dood maakt een einde aan onze vroegere slavernij aan de zonde; dat wil zeggen, die kan ons niet meer opeisen.

Wanneer iemand een slaaf is — laten we zeggen dat een slaaf een wrede meester heeft die hem voortdurend geselt en hem dingen laat doen die zwaar zijn, of pijnlijk, of zelfs verkeerd. Wanneer die slaaf sterft, kan die meester hem geen bevelen meer geven. Die slaaf is gestorven aan die meester. Maar als die slaaf weer opstaat en nu aan een andere meester toebehoort, omdat die meester hem uit de dood heeft opgewekt en hem nu bezit, dan is hij verplicht de bevelen van die meester te gehoorzamen. Dat is wat op verschillende manieren naar voren zal komen in de hoofdstukken 6 en 7: het is niet zo dat we Christus altijd daadwerkelijk gehoorzamen, maar we zouden dat altijd moeten doen. Het is niet zo dat we de zonde nu nooit gehoorzamen; het is dat we dat nooit zouden moeten doen. De zonde is niet langer de rechtmatige eigenaar, dus is er geen reden waarom we haar zouden moeten gehoorzamen. God is onze rechtmatige eigenaar, dus wij moeten Hem gehoorzamen.

Maar de verwijzing naar de doop is eenvoudig bedoeld om te zeggen: weet je niet meer wat het betekende toen je gedoopt werd? Je erkende daarmee dat je met Christus gestorven was en dat je met Christus was opgestaan. Hij zegt: weet je niet dat je aan de zonde gestorven bent? Bij het beantwoorden van de eerste vraag in vers 2 zegt hij:

Absoluut niet. Hoe zouden wij, die voor de zonde gestorven zijn, er nog langer in kunnen leven?

En wat hij daarmee bedoelt, is dat onze verbondenheid, onze solidariteit met de zonde in Adam, door onze dood beëindigd is. Adams solidariteit gaat helemaal over zonde. Die van Christus gaat helemaal over gerechtigheid. Wij zijn gestorven aan die vroegere mensheid waarin we ons bevonden, die zondige mensheid. Dat is niet langer onze meester, dat is niet langer ons hoofd, dat zijn wij niet meer.

Dus zegt hij: in Christus, want wij zijn in Christus gestorven; en hij vervolgt door te zeggen dat wij met Hem gestorven zijn en met Hem zijn opgestaan. Dus, zoals Hij voor de zonde gestorven is, zo zijn ook wij voor de zonde gestorven. Voor de zonde gestorven zijn betekent in Zijn geval niet dat Hij eerder zondigde en dat nu niet meer doet. Het betekent alleen dat Hij niet langer in het rijk van de zonde verkeert. De gevallen wereld is niet langer Zijn domein. Hij is zelfs niet meer op enige wijze fysiek onderworpen aan aanspraken die de zonde op Hem zou proberen te maken. Wij ook niet. En daarom zouden we haar niet moeten gehoorzamen. Hij zegt:

weten jullie niet dat wij allemaal, toen we in Christus Jezus werden gedoopt, in Zijn dood werden gedoopt?

Wat eenvoudigweg betekent dat wij herdachten dat wij inderdaad hebben deelgenomen aan Zijn dood. De doop is het ritueel waarin wordt gevierd dat wij met Hem gestorven zijn.

Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen.

ROMEINEN 6:4

Wij bevinden ons in een nieuw leven; we zouden dienovereenkomstig moeten leven. Wij behoren tot een nieuwe mensheid, we zouden daarmee in overeenstemming moeten leven. We zouden het oude moeten afleggen en het nieuwe moeten aandoen. Dat is wat we horen te doen. Het moet ons worden opgedragen, omdat het geen garantie is dat we het ook zullen doen, maar het is wel wat we zouden moeten doen.

6

De doop als begrafenis en opstanding

Nu wil ik er alleen op wijzen dat dit 'met Christus begraven zijn in de doop en opgewekt zijn' en dergelijke, een van de passages in de Bijbel is die vrij duidelijk maken dat de vroege gemeente de doop beschouwde als een gebeurtenis van onderdompeling — onder water begraven en er weer uit opgehaald. Paulus maakt dat punt ook heel duidelijk op een andere plaats, in Kolossenzen hoofdstuk 2. Kolossenzen 2 vers 12 zegt:

U bent immers met Hem begraven in de doop, waarin u ook met Hem bent opgewekt, door het geloof van de werking van God, Die Hem uit de doden heeft opgewekt.

KOLOSSENZEN 2:12

In de doop zijn we dus begraven, en in de doop zijn we met Hem opgewekt.

Er zijn mensen uit een bepaalde theologische richting die geloven dat dit zegt dat de doop het moment is waarop we gered zijn. We zouden nooit werkelijk met Christus gestorven zijn totdat we het water in gingen. En we zouden pas echt met Hem zijn opgestaan toen we uit het water kwamen. Zij geloven dat de doophandeling zelf het reddende element is. En er zijn Schriftgedeelten die spreken over de relatie tussen doop en behoud, en die brengen sommige mensen ertoe te zeggen: als je niet gedoopt bent, ben je niet behouden. Als je nog niet in het water geweest bent, ben je nog niet met Christus gestorven en opgestaan. Je hebt dan nog geen nieuw leven. Dat is de wedergeboorte. Dat wordt doopwedergeboorte genoemd — dat je in het water opnieuw geboren wordt. En als je nog niet gedoopt bent, ben je nog niet behouden. Dit is bijvoorbeeld, onder de niet-rooms-katholieken, het standpunt van de Church of Christ. De Church of Christ is hier heel sterk in. Als je niet gedoopt bent, ben je niet echt behouden. Dat is hun belangrijkste nadruk. Zij benadrukken de doop zoals maar heel weinig andere groepen dat doen.

Maar deze tekst zou je zo kunnen opvatten, want er staat:

7

Geloof en behoud gaan aan de doop vooraf

‘Jullie zijn samen met Hem begraven in de doop.’ Begraven, ja, maar mensen sterven voordat ze begraven worden. Je begraaft geen levende, je begraaft iemand die gestorven is. Je wordt gedoopt omdat je met Christus gestorven bent. Dat is iets geestelijks. De doop is iets lichamelijks. Nu is het wel waar dat de doop dicht op het behoud moet volgen. En in het Nieuwe Testament lees je nooit over iemand die op een ander moment gedoopt werd dan op de dag waarop hij tot geloof kwam. Op de dag van Pinksteren kwamen drieduizend mensen tot geloof in Christus, en diezelfde dag werden er drieduizend gedoopt. Nu zou je denken dat als de doop niet zo belangrijk was, ze dat wel over een paar weken hadden kunnen uitspreiden. Bedenk eens hoe lang het twaalf apostelen kost om drieduizend mensen te dopen. Laten we dat over de komende zes weken plannen en jullie allemaal dopen. Nee — dat was een prioriteit. Geloof je vandaag, dan word je vandaag gedoopt. Het moet een lange dag geweest zijn. Maar het punt is dat zij de doop niet beschouwden als iets facultatiefs, iets wat je kon uitstellen.

Toen Filippus bij de Ethiopische kamerling was en hem het evangelie verkondigde, zei de man:

En terwijl zij onderweg waren, kwamen zij bij een water. En de kamerheer zei: Kijk, daar is water; wat verhindert mij gedoopt te worden?

HANDELINGEN 8:36

Filippus zei niet: nou, we hebben deze cursussen voor doopkandidaten die je zes weken lang moet volgen, en als je die doorlopen hebt en echt begrijpt wat je doet, mag je gedoopt worden. Nee, hij zei: oké, geloof je in Jezus? Oké, je hoort erbij. We dopen je nu meteen.

En zo werd de doop nooit uitgesteld. Dat gebeurde zo consequent dat de christenen in die tijd nooit reden hadden om in hun gedachten onderscheid te maken tussen doop en behoud. De dag van hun doop was de dag van hun behoud; in sommige gevallen zaten er waarschijnlijk maar minuten tussen die twee. Strikt genomen waren ze door

het geloof gerechtvaardigd voordat ze gedoopt werden. En het is zelfs mogelijk, al zal het zeldzaam geweest zijn, dat de Geest van God op hen kwam en hen wedergeboren deed worden voordat ze gedoopt werden.

We weten dat dat minstens één keer gebeurd is, in het huis van Cornelius. Petrus was nog aan het preken toen de Heilige Geest op de toehoorders kwam, en zij begonnen allemaal te profeteren en in tongen te spreken, net zoals op de dag van Pinksteren. En Petrus zei:

Kan iemand soms het water weren, zodat deze mensen, die evenals wij de Heilige Geest ontvangen hebben, niet gedoopt zouden worden?

HANDELINGEN 10:47

Mensen die de Geest ontvangen hebben, zijn opnieuw geboren, maar zij waren nog niet gedoopt. Toch werden ze meteen gedoopt — het eerste wat je doet als iemand behouden is, is hem dopen. En ze doopten hen. Maar het opvallende is dat ze behouden waren voordat ze gedoopt werden. Het was niet de doop die hen wedergeboren deed worden. De Heilige Geest was al in hen voordat ze met water gedoopt werden.

8

De doop als zichtbaar teken van behoud

Er is dus duidelijk een heel nauw verband tussen doop en behoud, grotendeels een verband in tijd — je begraaft iemand wanneer hij gestorven is. Wanneer je met Christus gestorven bent en tot nieuw leven bent opgestaan, wordt dat herdacht, wordt dat gevierd door de doop, net zoals een trouwring een huwelijk symboliseert. Wanneer is een echtpaar in Gods ogen eigenlijk getrouwd? Is dat op het moment dat de voorganger zegt: krachtens de bevoegdheid die de staat Californië mij verleent, verklaar ik jullie tot man en vrouw? Ik denk niet dat God ook maar iets geeft om de staat Californië. Ik denk dat het huwelijk plaatsvindt op het moment dat ze hun geloften uitspreken en zich aan elkaar verbinden. Dan zeggen ze: is er hier ergens een ring? Oké, deze mensen hebben geloften afgelegd, ze zijn nu getrouwd, dat moet

zichtbaar gemaakt worden — laten we er een ring aan doen. En het dragen van de ring is de manier waarop ze dat erkennen, en meestal stellen ze dat niet uit. Meestal doen ze het meteen ter plekke — de ring gaat er nu aan. Het huwelijk dat gesloten is, wordt zichtbaar gemaakt door de ring die je draagt.

Maar wat nu als ze geen ring hebben? Wat als het meisje dat de ring droeg hem kwijtraakte, hij door een rooster viel, en ze het niet konden doen? Betekent dat dan dat ze niet getrouwd kunnen zijn totdat ze die ring teruggevonden hebben? Nou, de ring maakt hen niet getrouwd. De ring laat zien dat ze getrouwd zijn. Iets anders heeft ervoor gezorgd dat ze getrouwd zijn. Onze relatie met Christus is gebaseerd op iets anders dan het zichtbaar maken ervan door de doop. Maar het zichtbaar maken door de doop hoort wel deel uit te maken van die hele transactie.

In de vroege gemeente bestond er niet zoiets als een gedoopte of een ongedoopte christen. Zoiets kenden ze niet. Ze konden een christen omschrijven als een gedoopt persoon, en een gedoopt persoon als een christen, omdat dat de manier was waarop iemand daadwerkelijk die overgang maakte. Tegenwoordig is het in de evangelische gemeente gebruikelijker dat iemand zijn hand opsteekt terwijl alle ogen gesloten zijn en alle hoofden gebogen, en zegt dat hij Christus wil aannemen, en dan brengen we hem naar voren. Nou, vermoedelijk kwam hij naar voren omdat hij gelooft — waarom zou hij anders naar voren komen? Dat is wat hij deed, dat is wat hem dreef. Ongetwijfeld heeft hij zich nu door zijn eigen keuze aan Christus gegeven. Maar welke overgang is er van dat moment naar ons erkennen van hem als christen?

9

Zondaarsgebed en doop als overgangsmoment

Nou, tegenwoordig is het meestal een zondaarsgebed: herhaal deze woorden. Die woorden op zichzelf redden niemand. Het is wat er in het hart gebeurt dat redt. Je zou de woorden kunnen uitspreken of niet uitspreken. Als je je hart aan Christus hebt gegeven, heb je die overgang gemaakt. Als je je vertrouwen op Hem hebt gesteld en Hem nu volgt, ben je een discipel, of je dat vaste gebed nu uitspreekt of niet. Maar in onze cultuur heeft een vast gebed de doop vaak vervangen als vast overgangsmoment. De doop in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest was de manier waarop verklaard werd dat iemand de stap van onbehouden naar behouden zijn had gezet. Het

deed het niet uit zichzelf — de doop redde hen niet, niet in die zin. Het rechtvaardigde hen niet. Maar ze werden nooit gerechtvaardigd zonder ook gedoopt te zijn. Wij denken tegenwoordig dat als iemand het zondaarsgebed heeft uitgesproken, dat genoeg is — dan is hij overgegaan, en kan de doop worden uitgesteld zolang we willen, omdat het in sommige moderne evangelische kerken niet echt zo belangrijk wordt gevonden. En in dat geval heb ik meer sympathie voor de Church of Christ dan voor sommige andere kerken die gewoon zeggen: nou, als je ooit gedoopt wilt worden, laat het ons dan maar weten. Zo gaat het bij sommige kerken. Maar het is belangrijker dan dat. Het zou de norm moeten zijn dat iedereen die behouden wordt, voordat de dag voorbij is, gedoopt is — tenminste als we het gaan doen en erover nadenken zoals de nieuwtestamentische gemeente dat deed.

En je kunt zien dat het, toen ze het op die manier deden, voor hen misschien niet helemaal duidelijk was: nou, vandaag heb ik mij bekeerd, ik heb geloofd, ik ben gedoopt, ik heb de Heilige Geest ontvangen — op welk van die momenten ben ik dan behouden? En dat ze hun doop beschouwden als het moment van hun behoud, zou niet zo ongewoon zijn geweest. Het zou niet zo vreemd zijn geweest. Het maakte deel uit van alles wat er gebeurde wanneer iemand christen werd. Maar het was de doop als het uiterlijke teken dat hen publiekelijk verklaarde tot christen, en ze werden niet beschouwd als deel van de gemeente totdat ze gedoopt waren. Ze lieten mensen niet deelnemen aan de avondmaalsgemeenschap in de gemeente tenzij ze gedoopt waren, omdat de doop datgene was wat hen verklaarde deel te zijn van de gemeenschap van christenen. Totdat ze dat gedaan hadden, werd ervan uitgegaan dat ze dat niet waren.

10

Behoud zonder doop en gehoorzaamheid

Nu zouden we kunnen vragen: wat is dan de status van iemand die werkelijk Christus heeft aangenomen in een cultuur als de onze, waar men in sommige gevallen niet meteen doopt? Laat de kerk hem dan zo in de steek dat hij het behoud misloopt omdat de kerk hem niet gedoopt heeft? Of kan hij behouden worden zonder gedoopt te zijn? Verschillende christenen beantwoorden dit verschillend, maar mijn antwoord zou dit zijn: behoud komt wanneer je je overgeeft aan de heerschappij van Jezus Christus.

Wanneer je je overgeeft aan de heerschappij van Jezus Christus, verplicht je je daarmee om te doen wat Hij wil. Je bent een nieuw mens met een nieuwe meester, en daarom: ik meld mij voor dienst, Jezus, wat wilt U dat ik doe?

Als degene die jou het evangelie heeft gebracht het je vertelt — of zelfs als je het gewoon weet, omdat het in de cultuur zo algemeen gangbaar is dat christenen gedoopt worden zodra ze behouden worden — dan weet je: oké, ik moet gedoopt worden, want ik wil een christen zijn. Ik wil doen wat Jezus zei. Hij wil dat ik gedoopt word. Ik ga mij laten dopen. Maar wat als niemand je ooit verteld heeft dat je gedoopt moest worden? Wat als iemand hem tot Christus geleid heeft, en hij zich werkelijk aan Zijn heerschappij heeft onderworpen, en hij klaarstaat om zich voor dienst te melden bij Jezus, en niemand heeft gezegd: je moet gedoopt worden? Dan weet hij daar helemaal niets van. Is hij dan niet behouden? Wel, wat hem redt is die overgave aan Christus, niet de doop. Maar toch, hij zou niet in onwetendheid gelaten moeten worden. Wanneer mensen het evangelie horen, zou hun verteld moeten worden dat Jezus gebiedt dat we gedoopt worden. En dat is het eerste wat Hij gebiedt. Het is het gemakkelijkste van de vele dingen die Hij gebiedt, en als je het gemakkelijkste niet kunt doen, is het niet erg waarschijnlijk dat je een van de andere dingen zult doen.

Stel iemand zegt: nou, ik weet dat Jezus wil dat ik gedoopt word, maar ik denk dat ik het gewoon niet ga doen. Wel, dan heeft hij zich toch niet echt aan Christus overgegeven, of wel? Ik bedoel, dan is zijn geloof waarschijnlijk niet echt. Als iemand simpelweg niet gedoopt is omdat hem nooit verteld is dat dit is wat Hij wil, dan kunnen we zijn geloof op dat punt niet echt iets verwijten. Maar we kunnen de kerk wel iets verwijten omdat ze het hem niet verteld heeft, want de vroege gemeente begreep dat Christus wil dat je gedoopt wordt. Dat is de eerste stap om in de gemeente te komen. Dat zou gedaan moeten worden op de dag dat je behouden wordt, en dat zouden we niet moeten verwaarlozen. De kerk heeft dat op veel plaatsen ernstig verwaarloosd, en daarom zijn er veel mensen ongedoopt.

Ik heb wel eens met mensen gesproken die al drie jaar behouden waren en die gewoon zeiden dat ze niet gedoopt waren. Ze zeiden het zonder enige schaamte. Het kwam gewoon toevallig ter sprake: ik ben nooit gedoopt. Dan denk ik: waarom ben je al drie jaar behouden en nog niet gedoopt? Nou, ik wacht gewoon tot God mij ertoe leidt. Met andere woorden: ik wil God gehoorzamen, maar Hij heeft mij daar nog niet toe geleid. Maar je hoeft niet te wachten tot je geleid wordt om te doen wat God je geboden heeft.

Het is duidelijk dat deze christenen nooit te horen hebben gekregen dat God hun dit geboden heeft. Dit is dus een fout van de gemeente, niet van het individu. Ik denk niet dat zo iemand verloren is omdat hij niet gedoopt is. Ik denk dat Christus de gemeente ter verantwoording zal moeten roepen omdat ze hebben nagelaten hun het hele verhaal te vertellen.

11

De doop verplicht tot een nieuw leven

Hoe dan ook, toen je gedoopt werd, werd je daarmee officieel met Christus begraven in de dood en met Hem opgewekt. Dus, zoals er staat:

Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen.

ROMEINEN 6:4

— dat is halverwege vers 4 —

Nogmaals, dit is een 'zouden'-vorm. Dit gaat over de vraag: zouden we zondigen? Nee, we zouden niet moeten zondigen. Zonde is niet gepast. Zelfs als je denkt dat het Gods genade zou verheerlijken als jij zondiger zou zijn, dan denk je verkeerd. Dat is niet gepast. Wat wél gepast is, is dat we een nieuw leven leiden dat overeenkomt met wat we bij onze doop hebben verklaard, namelijk dat we een nieuw leven zijn begonnen. Waarom ben je eigenlijk gedoopt als je het niet zag als sterven, begraven worden en opstaan? Hij zei:

Of weet u niet dat wij allen die in Christus Jezus gedoopt zijn, in Zijn dood gedoopt zijn?

ROMEINEN 6:3

Het punt is dus dat alle christenen gedoopt zijn. Alleen hadden degenen die deze vraag stelden niet stilgestaan bij de consequenties van hun doop en bij wat die voor deze vraag betekenden. Ik neem aan dat je weet dat je, toen je gedoopt werd, met Christus

begraven bent. Waarom? Omdat je gestorven bent. Waaraan? Aan je zondige verleden, net zoals Jezus eens voor de zonde gestorven is en voor de gerechtigheid leeft. In vers 5 staat er:

Want als wij met Hem één plant zijn geworden, gelijkgemaakt aan Hem in Zijn dood, dan zullen wij ook aan Hem gelijk zijn in Zijn opstanding.

ROMEINEN 6:5

Dat wil zeggen: ons leven zal de gelijkenis weerspiegelen van Zijn opgestane leven, oftewel het feit dat er een nieuw leven is. Kijk, Christus had, toen Hij op aarde leefde, een natuurlijk leven zoals wij dat hebben, maar toen Hij opstond uit de doden, had Hij een opgestaan leven, een bovennatuurlijk leven, een verheerlijkt leven. En in zekere zin hebben wij deel gekregen aan dat opstandingsleven in Christus, en zouden we ernaar moeten leven. We zouden moeten leven naar de gelijkenis van Zijn opstanding, wetende:

12

De leer van volledige heiliging

Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen.

ROMEINEN 6:6

Nu heeft juist dit vers, meer dan enig ander, de heilighedsbeweging gevoed die gelooft in volledige heiliging. De leer van de volledige heiliging werd onderwezen door de gebroeders Wesley, die overigens goede mannen waren, al ben ik het met hen oneens over deze leer. Zij dachten dat dit vers zegt dat je als christen een punt kunt bereiken waarop de zondige natuur verdwenen is. Nu wisten ze dat de wedergeboorte zelf de zondige natuur niet wegneemt, want iedereen die wedergeboren is worstelt nog steeds met de zonde. Maar zij geloven dat er een tweede genadewerk is na de bekering, en dat Paulus het daar hier over heeft. Jouw oude mens, die zij opvatten als je oude zondige natuur — en kijk, daar zit meteen de eerste vergissing — is gekruisigd. Dus je zondige

natuur is gekruisigd. Zodat het lichaam van de zonde, dat zij eveneens opvatten als een verwijzing naar de zondige natuur, tenietgedaan zou worden. Ze geloven dus dat Paulus het hier heeft over een werkelijkheid in de heiliging van de gelovige, waarbij de oude zondige natuur wordt tenietgedaan en gekruisigd, zodat je hem niet meer hebt. Deze leer van de volledige heiliging spreekt over de uitroeiing van de zondige natuur uit de mens, zodat de christen de rest van zijn leven zonder zondige natuur leeft. Hij zondigt niet meer.

13

Ervaringen met het tweede genadewerk

Er zijn tegenwoordig niet veel Wesleyanen meer die deze leer benadrukken, maar vroeger was het hét kenmerk van de Wesleyaanse leer. Wesleyaans zou zijn: de Methodistenkerk, de Kerk van de Nazarener, het Leger des Heils. Deze kerkgenootschappen zouden Wesleyaans zijn. Daarnaast zijn er ook gewoon gemeentes die zichzelf Wesleyaans noemen. En de heiligheidsleer, de leer van de volledige heiliging, was het voornaamste kenmerk van die beweging. Dat wil zeggen: het is goed dat je behouden bent, maar nu moet je nog geheiligd worden. Geheiligd worden is een tweede genadewerk. Zodra je behouden bent, ga je naar de hemel, maar zodra je geheiligd bent, zondig je niet meer. En dat komt doordat je zondige natuur tenietgedaan is, vernietigd, gekruisigd. Wat hier interessant aan is, is dat ze erkenden dat dit niet bij de bekering gebeurde, en daarom dachten ze dat er nog een soort bekering moest zijn, dat er nog een genadewerk moest komen. En dat verschilt niet zoveel van wat pinkstergelovigen de doop in de Heilige Geest zouden noemen als een tweede genadewerk.

Ik heb bijvoorbeeld een vriend die bij de Nazareners hoort en wesleyaans is in zijn theologie, terwijl ik op dit punt charismatisch ben in mijn theologie. Ik geloof in de doop met de Heilige Geest, en hij gelooft in de volledige heiliging. Maar toen we onze ervaringen naast elkaar legden - want we hadden allebei ervaren waar we in geloven - bleek dat we allebei ongeveer hetzelfde hadden meegemaakt. Hij had niet echt het gevoel dat zijn zondige natuur weg was. Blijkbaar heeft die leer wat aanpassingen ondergaan, onder andere omdat de gebroeders Wesley haar weliswaar onderwezen, maar zelf niet geloofden dat ze het hadden ervaren. John Wesley of Charles Wesley - een van de twee broers, die er allebei in geloofden - schreef in een brief aan de ander en

zei: ik weet niet of ik ooit iemand heb ontmoet die de volledige heiliging heeft ervaren. En hij zei dat hij het zelf ook niet had ervaren. Hij wist niet zeker of hij ooit iemand had ontmoet die het wel had. Dat noem ik trouw aan een leerstelling: je hebt zelf nooit ervaren wat die volgens jou inhoudt, en ook niemand die je kent heeft dat ervaren. Toch blijf je erachter staan, omdat je denkt dat dit is wat er wordt onderwezen. Je laat in elk geval niet toe dat je ervaring je Bijbelse exegese gaat overheersen. Maar misschien moet de ervaring soms juist overeenstemmen met wat de Bijbel zegt. Als de Bijbel echt iets zegt, dan zou dat waar moeten zijn in het leven. En als het in niemands leven waar is, dan is het waarschijnlijk niet wat de Bijbel leert.

14

Waarom volledige heiliging niet klopt

En ik vind geen enkel bewijs dat de Bijbel deze leer van de volledige heiliging onderwijst. Het komt grotendeels voort uit dit vers en een paar andere verzen in 1 Johannes die zoiets zeggen als:

Ieder die uit God geboren is, doet de zonde niet, want Zijn zaad blijft in hem; en hij kan niet zondigen, omdat hij uit God geboren is.

1 JOHANNES 3:9

en dergelijke. Maar let op: dit gaat niet over een tweede genadewerk. Hij heeft het hier over de gevolgen van de bekering. Hij heeft het niet over een tweede werk dat heiliging heet. Het woord heiliging is niet genoemd. Maar hij zegt: weet je dan niet dat toen je gedoopt werd, deze verandering heeft plaatsgevonden? Hij veronderstelt niet dat hij het over iets anders heeft dan de bekering. Vers 6 moet dus begrepen worden op een manier die overeenkomt met de bekering.

Nu heb ik mensen gekend die zeggen dat ze niet meer gezondigd hebben sinds hun volledige heiliging. Ze hielden vast aan deze leer, en ik heb mensen gekend die zeiden dat ze al zeven jaar niet meer gezondigd hadden op het moment dat ze dat zeiden, omdat ze zeven jaar eerder geheiligd waren en sindsdien niet meer gezondigd hadden. Ik heb echter niet aan hun vrouwen gevraagd of ze gezondigd hadden, want het

antwoord had weleens anders kunnen zijn. Want eerlijk gezegd is het makkelijk: als je eenmaal besluit dat je leer zegt dat je niet meer zondigt, dan vind je voor de dingen die je doet - en die andere mensen echt zonde zouden noemen - gewoon een andere categorie om ze in onder te brengen. Dit is geen zonde, dit is iets anders. Eigenlijk komt het erop neer dat je, als je doorvraagt bij mensen die zeggen dat ze volledig geheiligd zijn en niet meer zondigen, bijna altijd ontdekt dat ze zonde anders definiëren dan jij zou doen. Want ze doen in werkelijkheid dingen waarvan jij zou denken dat het zonde is. Meestal bedoelen ze dat zonde niets anders is dan directe, opzettelijke ongehoorzaamheid aan de wet van God. Met andere woorden: ik heb niemand vermoord. Ik heb geen overspel gepleegd. Ik heb sindsdien niet gestolen. Dat is heel redelijk. Ik zou denken dat veel christenen hun leven kunnen leiden zonder mensen te vermoorden, overspel te plegen of te stelen. Maar er is een hele hoop andere zonde, zoals:

Wie dan weet goed te doen, en het niet doet, voor hem is het zonde.

JAKOBUS 4:17

Zo staat het in de Schrift. En zelfs iets doen wat tegen je geweten ingaat, is zonde. En er zijn zonden van het hart die niet rechtstreeks en zichtbaar een gebod overtreden. Zonde is een veel bredere categorie dan deze mensen willen erkennen, omdat ze willen dat hun leer waar is. Ze moeten hun gedrag helaas zo uitleggen dat het overeenkomt met wat ze geloven, ook al betekent dat dat ze in ontkenning leven. Ik denk dat het nooit wenselijk is om een leer aan te nemen die van je vraagt dat je in ontkenning leeft.

Het lijkt op de leer van de Word of Faith-beweging: je hoort te zeggen dat het goed met je gaat, zelfs als dat niet zo is. Waarom? Omdat dat laat zien dat je geloof hebt. Maar waar in de Bijbel staat dat geloof betekent dat je liegt over de werkelijkheid? Mensen die hierin meegaan, doen alsof: mijn leer moet wel waar zijn, dus ik moet dingen zeggen die eigenlijk niet waar zijn, maar daarmee laat ik mijn trouw aan God zien. Ik geloof niet dat enige leer uit de Schrift ooit van mensen zal vragen om dingen te zeggen die niet waar zijn.

15

De oude mens is de mensheid van Adam

En ik denk niet dat deze uitleg van hoofdstuk 6, vers 6, gaat over die zondige natuur. Hij zegt dit:

‘Ons oude ik werd gekruisigd.’ Paulus heeft in de Romeinenbrief tot nu toe niets gezegd over een oude of een nieuwe mens. Dit is de eerste keer dat hij het noemt. Sterker nog, het is de eerste keer in al zijn geschriften. Efeze en Kolossenzen, die spreken over de oude mens en de nieuwe mens, zijn veel later in zijn leven geschreven. Dat was waarschijnlijk minstens tien jaar later — of, als het geen tien jaar was, dan misschien vijf jaar. Maar dit is de eerste keer dat we van Paulus iets horen over een oude mens. Waarom komt dat dan zomaar uit de lucht vallen? Paulus noemt het alsof hij weet dat zijn lezers al weten waar hij het over heeft. Hij zegt:

‘Want we weten dat ons oude ik werd gekruisigd.’ Hoe zou je dat moeten weten? Paulus was nog niet in Rome geweest. Hij had daar niet gepreekt. Ze konden dus niet weten wat hij hun niet geschreven had. Wat weet je dan? En hoe weet je het? Waar in wat Paulus al geschreven heeft, wordt er naar deze oude mens verwezen? Nou, in hoofdstuk 5.

Zoals dus door één overtreding de veroordeling gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, zo komt ook door één rechtvaardigheid de genade over alle mensen tot rechtvaardiging van het leven.

ROMEINEN 5:18

In het laatste deel van hoofdstuk 5 gaat het steeds opnieuw over die twee mensen, telkens over ‘één mens’ en ‘één mens’. En nu, zonder enige uitleg, onze oude mens — die oude mens moet toch wel die Adam zijn over wie hij het al die tijd heeft gehad. Er zijn tenslotte geen hoofdstukindelingen in wat Paulus schreef. Dus nog maar een paar verzen eerder had hij het over twee mensen. En nu verwijst hij naar de oudste van de twee, en dat is Adam. Adam en zijn mensheid waren er eerder dan de mensheid van Christus, en wij maakten daar deel van uit. Het was onze oude mens. Het was onze omgeving, ons huis, onze familie, onze oude mens met wie we verbonden waren —

Adam. Maar die oude mens van ons heeft in Christus iets ondergaan — en dat is iets geheimzinnigs — namelijk kruisiging. Adam is veroordeeld tot de dood, en Christus is de tweede Adam, de nieuwe vertegenwoordiger van de mensheid, en Hij heeft de kruisiging ondergaan, wat Paulus lijkt op te vatten als de veroordeling en de dood van de oude orde van de mensheid. Wat Paulus precies bedoelt, blijft onduidelijk; zijn verwarde bewoordingen in hoofdstuk 5 helpen ons hier niet veel verder. Hij zegt in ieder geval dat wat er met Adam is gebeurd, in samenhang met onze vroegere verbondenheid met Adam, ons van die verbondenheid heeft bevrijd. En hoewel hij hier nog niet over de nieuwe mens spreekt — nog niet op deze plek — wordt wel gesuggereerd dat wij in die andere mens zijn. Wij zijn in Christus. En in Christus is dan wat waar is van Christus op ons van toepassing, niet wat waar is van Adam.

16

De betekenis van het lichaam van de zonde

Het lichaam van de zonde moet tenietgedaan worden. Wat is dat lichaam van de zonde eigenlijk? Dat is bijna onmogelijk om met zekerheid te zeggen. De term 'lichaam van de zonde' komt in de Bijbel maar één keer voor, namelijk in dit vers. Er is geen duidelijke parallel met iets anders wat Paulus zegt. Misschien is het een verwijzing naar onze oude mens, en is het lichaam van Adam het lichaam van de zonde. Het is mogelijk dat onze oude mens en het lichaam van de zonde met andere woorden hetzelfde zijn. Of misschien verwijst hij terug naar de manier waarop hij in hoofdstuk 5 over de zonde sprak alsof het een persoon was. De zonde werd als een persoon voorgesteld. De dood werd als een persoon voorgesteld. De genade werd als een persoon voorgesteld, als de personages.

Deze figuur, de zonde, is in ons vroegere kleine drama nu dood. Hij is vernietigd. Zijn lichaam is verbrijzeld — niet dat het om een letterlijk lichaam gaat, maar gewoon om het verschijnsel zonde, dat eerder gepersonifieerd was. Het is heel moeilijk om te weten wat het lichaam van de zonde precies is, maar het houdt duidelijk verband met de kruisiging van de oude mens, want hij zegt dat onze oude mens gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden. Het is óf hetzelfde, óf iets wat er zo nauw mee verbonden is dat ze samenvallen. En wat ik denk dat Paulus zegt, hoe moeilijk het ook is om zijn woordkeus te doorgronden, is dat onze verbondenheid met de oude mens Adam niet kan voortduren. Hij is gekruisigd. Wij zijn overgeplaatst naar

een andere mens, verplant als een orgaan van de ene mens naar de andere, en daardoor is veranderd wie we zijn. Wij zijn nu leden van Christus, geen leden van Adam. Zonde is iets wat de leden van Adam doen. Wij zijn leden van Christus.

Nu hebben we helaas nog genoeg van de natuur van Adam in ons die niet gezuiverd is, en daar zullen we het over hebben in hoofdstuk 8. Maar er zit nog genoeg van de natuur van Adam in ons, zodat we nog steeds doen wat we niet zouden moeten doen. Maar het besef dat we bij het lichaam van Christus horen, en niet bij dat van Adam, bepaalt zeker wat we behoren te doen. We moeten ons gedragen zoals Christus, niet zoals Adam. En ik denk dat dat hetzelfde is als wat Paulus later zegt in Efeze en Kolossenzen:

namelijk dat u, wat betreft de vroegere levenswandel, de oude mens aflegt, die te gronde gaat door de misleidende begeerten, en dat u vernieuwd wordt in de geest van uw denken, en u bekleedt met de nieuwe mens, die overeenkomstig het beeld van God geschapen is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid.

EFEZE 4:22-24

Het idee is dat ik moet begrijpen dat ik nu bekleed ben met een nieuwe mensheid, en dat er andere soorten daden bij die nieuwe mens horen. Dat was ook zo bij de oude mens. Die moet ik afleggen, achter me laten.

17

Niet langer slaaf van de zonde

Hij zegt daar dat:

Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen.

ROMEINEN 6:6

Nu, dat we niet langer slaven van de zonde zouden zijn, garandeert niet dat we niet zullen zondigen. Volgens mij hebben aanhangers van de heiligheidsbeweging dit vers steeds verkeerd begrepen. Zij denken dat Paulus zegt: luister, de zondige natuur is vernietigd, zodat we niet meer zondigen. Zonde beheerst ons gedrag niet meer. We zondigen niet. We leiden nu een heilig leven. Nou, tot op zekere hoogte is dat waar. Dat doen we ook. Maar dat is, denk ik, niet wat hij bedoelt. Wat ik denk dat hij bedoelt, is dit: de zonde was onze rechtmatige eigenaar. Voordat we van Christus waren, waren we in Adam. En de zonde had wettige zeggenschap over Adam en over ons in Adam. We waren haar slaven, en daarom was het dienen van haar zo ongeveer het enige wat van ons verwacht kon worden. Het is bijna gepast dat je je meester dient. Een dienstknecht behoort zijn meester te dienen. Maar we zijn geen slaven van de zonde meer, dus het is niet gepast dat we de zonde dienen. We hebben een nieuwe meester die we moeten dienen.

En daarom zegt hij in vers 7:

Want wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde.

ROMEINEN 6:7

Rechtvaardiging in Christus heeft ons in een nieuwe categorie geplaatst: niet langer veroordeeld in Adam. En die nieuwe categorie staat niet onder de slavernij van de oude meester, maar onder een nieuwe meester, Christus. En zo zegt hij in vers 8:

Als wij nu met Christus gestorven zijn, geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven.

ROMEINEN 6:8

En ik denk dat hij niet de opstanding van de laatste dag bedoelt, hoewel Paulus daar natuurlijk in geloofde, maar ik denk dat hij het hier heeft over — denk eraan, we zijn met Christus begraven in de doop, dus we zijn als het ware met Hem gestorven. Maar

we zijn in de doop ook opgestaan tot een nieuw leven, namelijk het leven van Christus dat we nu hebben. We hebben een nieuw soort leven. Het opstandingsleven van Christus woont in ons door Zijn Geest. Hij zegt:

Als wij nu met Christus gestorven zijn, geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven. Wij weten toch dat Christus, nu Hij is opgewekt uit de doden, niet meer sterft. De dood heerst niet meer over Hem. Want wat Zijn sterven betreft, is Hij eens en voor altijd voor de zonde gestorven, en wat Zijn leven betreft, leeft Hij voor God.

ROMEINEN 6:8-10

Als Christus nu voor God leeft en wij met Hem leven, dan leven wij voor God. We zijn in Hem, en daarom zijn we met Hem verbonden. Zijn dood was een dood ten aanzien van alle aanspraken van de zonde en de eisen van de zonde. Hij nam de zonde op Zich en stierf eronder, maar Hij stond er vrij van op. En wij waren eronder, en nu hebben we de verplichting om het leven te leiden dat Hij leeft, voor God, niet voor de zonde.

18

Jezelf rekenen als dood voor de zonde

Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere.

ROMEINEN 6:11

Nu is hier iets belangrijks. Dit vers is enorm misbruikt door mensen die denken dat hij het over heiliging heeft. Hij zegt: zo overwin je de zonde in je leven — stel jezelf voor als een dode. Zo wordt het vaak geleerd. Een lijk. Een lijk reageert niet op prikkels. Je kunt het meest verleidelijke ding nemen, het heerlijkste dessert, en het voor een lijk heen en weer bewegen, en het zal helemaal niet reageren.

Je kunt een naakte vrouw voor het lijk van een man laten paraderen, en het zal niets in hem opwekken. Je kunt alles doen wat een mens ooit zou hebben kunnen verleiden, maar nu hij dood is, doet het gewoon niets met hem. Dat heeft hij niet meer. Hij is

dood. En er staat dat wie gestorven is — daarom zou je jezelf op die manier moeten beschouwen: beschouw jezelf als dood, als een lijk, en dan zul je niet zondigen.

En velen van hen die de heiligheidsleer onderwijzen, zeggen dat je moet onthouden dat je geheiligd bent, en dat je jezelf elke dag, wanneer er verleiding is, moet voorstellen als een dode man.

Dat is wat zij denken dat het betekent — dat wil zeggen: verbeeld je dat je dood bent. En als je je dan verbeeldt dat je dood bent, zul je niet reageren op de zonde.

Maar zie je, als je het zo bekijkt, slaat het eigenlijk nergens op, want Paulus zegt dat we al gestorven zijn. We hoeven ons niet voor te stellen dat we een lijk zijn. We hoeven alleen te beseffen dat we voor de zonde gestorven zijn. En het juridische gevolg daarvan is dat de zonde geen aanspraak meer op ons heeft. Het betekent niet dat ik geen verleiding heb. Het betekent niet dat er niets in mij is dat door verleiding wordt opgewekt. Ik ben niet subjectief dood, maar ik ben objectief dood. Dit gaat over mijn status, niet over wat er innerlijk in mijn hart omgaat. Mijn status is dat ik nu bij God hoor. Natuurlijk zou ik de innerlijke werking van mijn hart en leven daarmee in overeenstemming moeten brengen, maar daar hebben we het nu niet over. We hebben het over mijn status. Ik moet voor waar houden wat waar is. Ik ben met Christus gestorven, en daarom hoor ik bij Hem, niet bij de zonde.

En daarom is het gewoon onzinnig om te suggereren:

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?

ROMEINEN 6:1

19

Objectief dood, maar nog steeds verleidbaar

Dat slaat nergens op. Hoe zouden we in de zonde kunnen blijven leven als we erkennen dat we voor de zonde gestorven zijn, zoals Christus voor de zonde gestorven is?

Sterven aan de zonde is niet een subjectief gevoel van: "Oh, ik voel geen zonde meer in mij. Ik voel geen aandrang meer om te zondigen." Dat is subjectief. Hij heeft het over

iets objectiefs dat aan het kruis gebeurd is, dat ons objectief zo wordt toegerekend, of we het nu weten of niet. Omdat ik voor de zonde gestorven ben, is het voor mij niet meer gepast om de zonde te volgen. En zo zegt hij:

zo moeten jullie jezelf ook zien als echt dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heer.

Laat de zonde dan niet in uw sterfelijk lichaam regeren om aan de begeerten daarvan te gehoorzamen.

ROMEINEN 6:12

Hij zegt niet dat het niet zal gebeuren. Hij zegt dat je het niet moet toelaten. Hij zegt wel, in vers 14:

Want de zonde zal over u niet heersen. U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade.

ROMEINEN 6:14

en dat heeft sommige mensen ertoe gebracht te zeggen: "Kijk, zonde kan toch niet meer heersen in ons lichaam." Maar waarom zegt hij ons dan om het niet te laten heersen? Dit is een verplichting van onze kant om het te weerstaan. Hij beschrijft zeker niet iemand die geen verzoeking meer heeft en geen zondige natuur meer heeft. Hij zegt dat je het moet weerstaan. Je mag het niet laten heersen in je sterfelijke lichaam,

Laat de zonde dan niet in uw sterfelijk lichaam regeren om aan de begeerten daarvan te gehoorzamen.

ROMEINEN 6:12

En:

En stel uw leden niet ter beschikking aan de zonde als wapens van ongerechtigheid, maar stel uzelf ter beschikking aan God, als mensen die uit de doden levend geworden zijn. En laat uw leden wapens van gerechtigheid zijn voor God.

ROMEINEN 6:13

Dit zou niet gezegd hoeven worden als onze zondige natuur al weg was. Er is nog steeds zonde die wil dat we haar gehoorzamen. Dat hoort niet. We moeten ons niet overgeven. We moeten onze leden niet aan haar aanbieden als werktuigen van de zonde. Maar we moeten onszelf aan God aanbieden, zegt hij. Zijn punt hier, natuurlijk, in antwoord op de vraag 'moeten we dan maar zondigen?', is: nee, dat moeten we niet. We zijn met Christus gestorven. Toen we gedoopt werden, verklaarden we dat heel duidelijk. Deze dood met Christus is in zekere zin een herdenking van de dood van onze oude verbondenheid met Adam. Het is alsof wij voor hem gestorven zijn en hij voor ons. De oude mens is gekruisigd. Hij is er niet meer. Hij is niet langer onze meester. We hebben geen verplichting meer om te leven naar de wegen van de oude mens. We horen te leven naar de wegen van de nieuwe mens, Christus. En wat was de ervaring van Christus? Hij stierf voor de zonde, en Hij stond op om voor God te leven. Welnu, wij zijn in Christus, dus dat is ook onze staat. Wij zijn voor de zonde gestorven, en wij leven voor God.

20

De zonde mag niet over ons heersen

Voor de zonde gestorven zijn betekent niet dat we een of andere subjectieve ervaring hebben gehad waarbij we ons niet langer bewust zijn van zonde of van de verzoeking tot zonde. Het betekent alleen dat we gestorven zijn aan elke verplichting om erbij betrokken te zijn, en dat we vrij zijn om dat niet te zijn, en in plaats daarvan gehoorzaam te zijn aan God. En daarom horen we God te gehoorzamen -- onze leden niet over te geven, ze niet aan te bieden aan de zonde om haar te gehoorzamen, maar onze leden aan God aan te bieden.

Hij zegt:

want de zonde zal niet over jullie heersen.

Dit is geen voorspelling. Dit is een gebod. Het is zoals toen God tegen Kaïn zei:

Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar ú moet over hem heersen.

GENESIS 4:7

De zonde ligt op de loer bij de deur, en jij moet haar overwinnen. Jij zult haar overwinnen -- niet als voorspelling dat hij dat zal doen, maar als uitspraak van wat je moet doen.

Sterker nog, de Bijbel zegt:

U zult niet doodslaan.

EXODUS 20:13

Dat is geen voorspelling dat je het niet zult doen; het zegt dat je het niet mag doen.

U zult niet echtbreken.

EXODUS 20:14

U zult niet stelen.

EXODUS 20:15

O, dan moet ik wel een behoorlijk goed mens zijn als ik dat niet ga doen. Dat is wat je niet hoort te doen. Het woord 'shalt' -- in de Engelse vertaling -- is in zo'n geval een gebiedende wijs: doe het niet. Het is geen voorspelling. Hij zegt niet dat je het niet zult doen. En zo is, in vers 14:

Want de zonde zal over u niet heersen. U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade.

ROMEINEN 6:14

21

Niet onder de wet, maar onder de genade

een gebod. Jij mag het niet toelaten. Wat betekent het dan dat je niet onder de wet, maar onder de genade staat? Dat brengt ons terug bij wat hij zei in hoofdstuk 5, vers 21.

opdat, evenals de zonde geregeerd heeft tot de dood, zo ook de genade zou regeren door gerechtigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere.

ROMEINEN 5:21

Je staat onder het regime van een nieuwe meester, de genade. Laat dus de oude meester niet over je heersen.

Waarom zegt hij nu dat het is omdat je niet onder de wet staat? Het lijkt erop dat hij zegt:

de zonde zal niet over jullie heersen, omdat jullie niet onder de wet vallen, maar onder de genade.

De zonde heerste; nu heerst de genade.

ROMEINEN 5:21

Waarom zegt hij dat je niet onder de wet staat, maar onder de genade? Ik geloof dat het komt door wat hij eerder zei in hoofdstuk 5:20. Zonde was een probleem, en de wet kwam erbij, en de Joden dachten dat de wet de oplossing was, maar die verergerde het

probleem alleen maar. Je bent niet vrij van de zonde vanwege de wet -- je staat niet onder de wet; dat zou niet helpen. Je staat wel onder de genade, en dat is wat je vrijzet van de zonde. Daarom zal de zonde niet over je heersen, want eerlijk gezegd, als je onder de wet stond, zou de zonde nog steeds over je heersen. Het zou niet helpen. Maar het zal niet over je heersen omdat je niet onder de wet staat, maar onder de genade. En genade overtroeft de zonde.

Het laatste vers van hoofdstuk 5 zei:

zoals de zonde heerste, zo heerst nu de genade.

22

Genade is geen toegeeflijkheid

Welnu, hoe ziet die heerschappij van de genade eruit? Te vaak zeggen mensen: we staan niet onder de wet, we staan onder de genade; dus dat betekent dat we de wet mogen overtreden en slechte dingen mogen doen. Wat we onder de wet niet konden doen, daar kunnen we nu onder de genade mee weggkomen, want genade is als toegeeflijkheid. De wet was streng, maar de genade is toegeeflijk.

Nee, genade is niet toegeeflijk. Helemaal niet toegeeflijk. Toegeeflijkheid betekent dat het niet uitmaakt wat je doet. Genade zegt dat het wél uitmaakt wat je doet, maar dat je vergeven kunt worden als je het verkeerde doet. Vergeven worden betekent niet dat het in orde was. Een toegeeflijke vader is iemand die zijn kinderen eigenlijk geen grenzen stelt, of die, als ze iets verkeerd doen, hen niet corrigeert. Het is alsof het hem niet kan schelen. Toegeeflijkheid is zoiets als: het maakt me eigenlijk niet uit hoe je je gedraagt. Zo is God niet. God is heel erg begaan met gedrag. Maar gelukkig is Hij genadig. Dus hoewel Hij Zich zeer ergert aan verkeerd gedrag — en dat is geen toegeeflijkheid, Hij ergert Zich er wel degelijk aan — is Hij niettemin genadig. Onder de genade staan betekent niet onder de toegeeflijkheid staan.

En toch is dat de vraag die vervolgens opkomt, deels naar aanleiding van vers 14. Vers 15 zegt:

Wat dan? Zullen wij zondigen omdat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn? Volstrekt niet!

ROMEINEN 6:15

Sommige mensen zeggen: oké, genade is mildheid, toch? Dus kunnen we net zo goed doorgaan met zondigen.

Let nu op de overeenkomst tussen de twee vragen. De tweede nemen we een andere keer, maar even een opmerking: de vraag in vers 1 en de vraag in vers 15 zijn allebei misvattingen over zonde, die kunnen ontstaan door een verkeerd begrip van wat Paulus eerder heeft gezegd. De eerste luidt:

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?

ROMEINEN 6:1

De andere is eenvoudigweg:

Zullen we zondigen?

De eerste is:

Zullen we doorgaan met zondigen zodat de genade alleen maar groter wordt?

De tweede is:

Zullen we zondigen omdat we niet onder de wet vallen, maar onder de genade?

23

Twee misvattingen over zondigen en genade

Waarin zit dan precies het verschil? Beide vragen komen erop neer: is zonde een passende levensstijl voor christenen? De eerste vraag zegt eigenlijk: is het misschien wel toegestaan — strekt het God zelfs tot eer als wij zondigen, omdat het Zijn genade

doet toenemen? Is zonde misschien iets waar niets op aan te merken valt? Daar gaat de eerste vraag eigenlijk over. Is het onder het evangelie dan niet verwerpelijk om te zondigen? Want als we het doen, doet het immers de genade toenemen. Dat is toch niet zo erg — dat is juist goed. En Paulus heeft geantwoord: nee, het is wel verwerpelijk. Het is volstrekt ongepast.

Maar de volgende vraag is: als we niet onder de wet maar onder de genade zijn, kunnen we dan toch zondigen? Ik bedoel, gepast of niet, als er geen wet is die ons veroordeelt, kan ik dan, als ik wil zondigen, gewoon mijn gang gaan? Met andere woorden: is het mogelijk dat ik, omdat ik niet onder de wet maar onder de genade ben, ermee wegkom als ik zondig? De eerste vraag gaat erover of ik zou moeten worden aangemoedigd om te zondigen. Is zondigen iets goeds? De andere vraag is: oké, misschien is zondigen niet iets goeds. Misschien hoor ik onder God te leven. Misschien moet ik de zonde niet over mij laten heersen. Maar aangezien ik onder de genade ben en niet onder de wet, kan ik het dan toch doen? Is het iets waarmee ik wegkom? Dat is hier de volgende vraag. En ook daarop antwoordt Paulus heel direct, met een volmondig 'zeker niet'. Wat hij daar later over te zeggen heeft, moeten we natuurlijk in een latere lezing behandelen. Helaas duurt het nog wel even voor we bij die lezing aankomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Romeinen 6:1
- Romeinen 5:20
- Romeinen 6:1-12
- Romeinen 6:13-14
- Romeinen 6:4
- Kolossenzen 2:12
- Handelingen 8:36
- Handelingen 10:47
- Romeinen 6:3
- Romeinen 6:5
- Romeinen 6:6

- 1 Johannes 3:9
- Jakobus 4:17
- Romeinen 5:18
- Efeze 4:22-24
- Romeinen 6:7
- Romeinen 6:8
- Romeinen 6:8-10
- Romeinen 6:11
- Romeinen 6:12
- Romeinen 6:14
- Romeinen 6:13
- Genesis 4:7
- Exodus 20:13
- Exodus 20:14
- Exodus 20:15
- Romeinen 5:21
- Romeinen 6:15

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.